

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimyndigheten

Yttrande över förslag till föreskrifter om kontoföring och registrering i unionsregistret

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till nya föreskrifter om kontoföring och registrering i unionsregistret (STEMFS 2023: XX).

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att det sedan 2005 finns ett system inom EU för utsläppshandel, EU Emission Trading System (EU ETS). Handeln med utsläppsrätter är ett av EU:s viktigaste verktyg för att nå åtagandet om minskade utsläpp av växthusgaser. EU:s utsläppshandelssystem bygger på att ett tak sätts för de totala utsläppen och den tillåtna mängden utsläpp fördelas sedan på utsläppsrätter. Vidare anges att enligt EU:s handelsdirektiv är varje medlemsstat skyldig att upprätta och driva ett nationellt register för bokföring av transaktioner av utsläppsrätter inom EU:s handelssystem. Från och med juni 2012 använder EU en gemensam IT-plattform för de nationella registren, det så kallade unionsregistret. Alla överföringar, verifiering av utsläpp och överlämnade utsläppsrätter i EU:s handelssystem och handel under Kyotoprotokollet sker i unionsregistret. Även privatpersoner och organisationer kan handla med utsläppsrätter eller enheter från Kyotoprotokollet. För att kunna handla direkt inom EU:s handelssystem krävs ett konto i unionsregistret. I unionsregistret noteras enbart avslutade transaktioner mellan två parter.

Vidare anges att Statens energimyndighet (Energimyndigheten) är nationell administratör för unionsregistret (kontoföringsmyndighet) enligt 2 kap. 4 § förordning (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser och administrerar den svenska delen av unionsregistret. Förslagsställaren anger att den 1 januari 2021 inleddes den fjärde handelsperioden inom EU:s utsläppshandelssystem som sträcker sig fram till 2030. Den 1 januari 2021 trädde även lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser och förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser i kraft.

Förslagsställaren konstaterar att i de nuvarande föreskrifterna (STEMFS 2016:4) om register för utsläppsrätter finns ett antal bestämmelser som behöver ändras i samband med den nya handelsperioden. Föreskrifterna behöver ändras med anledning av ikraftträdandet av den nya

lagen respektive förordningen om vissa utsläpp av växthusgaser ovan men även med hänsyn till ändringar som skett i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 av den 12 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion (registerförordningen) som reglerar unionsregistrets funktion. Förslagsställaren föreslår även att de nya föreskrifterna ska ersätta nuvarande föreskrifter. Därutöver anges en utförlig beskrivning av specifika ändringar i de föreslagna föreskrifterna jämfört med nuvarande föreskrifter i avsnitt 1.1 i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren anger i konsekvensutredningen att de nuvarande föreskrifterna om register för utsläppsrätter är meddelade innan ovan nämnda regleringar trädde i kraft. En effekt om reglering inte kommer till stånd blir därmed att befintliga föreskrifter inte har samma överensstämmelse med de nya nationella och EU-rättsliga regleringen avseende systemet för utsläppshandeln som förslaget till nya föreskrifter innebär.

Förslagsställaren bedömer vidare att förslaget till föreskrifter innebär en precisering av ansökningsförfarandet och av kontoinnehavares skyldigheter i den nationella delen av unionsregistret. Förslaget till föreskrifter medför därmed att ansökningsförfarandet blir tydligt för den som ansöker om ett öppna ett konto i unionsregistret. Det blir även tydligt för kontoinnehavaren vilka skyldigheter denne har i unionsregistret, exempelvis i fråga om behöriga ombud och avgifter. Mot denna bakgrund skulle ytterligare en effekt om reglering inte kommer till stånd att sådana förtydliganden uteblir.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i remissen att registerförordningen innehåller bestämmelser om registerföring för EU:s utsläppshandelssystem. Som ovan framgår innebär förslaget till föreskrift en ökad anpassning till denna reglering. Förslaget till föreskrift innebär därmed en förbättrad överensstämmelse med den EU rättsliga regleringen.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren bedömer, mot bakgrund av att ny nationell och EU-lagstiftning redan trätt i kraft, att det aktuella förslaget till föreskrifter bör träda i kraft så snart som möjligt. Då förslaget till föreskrifter inte bedöms medföra några negativa konsekvenser för de som berörs av förslaget bedömer förslagsställaren att det inte föreligger något behov av speciella informationsinsatser med anledning av förslaget.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att de som berörs av regleringen är verksamhetsutövare som bedriver verksamhet som ger upphov till utsläpp av växthusgaser som kräver tillstånd enligt lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser. Det anges dock att handeln med utsläppsrätter inte är begränsad till de verksamhetsutövare som omfattas av skyldigheter enligt systemet, utan även andra företag, organisationer och privatpersoner kan köpa och sälja utsläppsrätter. En förutsättning för att inneha enheter är ett konto i ett av registren i EU:s utsläpphandelssystem eller i ett register under Kyotoprotokollet. Totalt är det 321 aktörer som i dagsläget har ett konto i Energimyndighetens kontoföringsystem.

De som berörs av den föreslagna regleringen är därmed dels de verksamhetsutövare, organisationer och privatpersoner som idag innehar ett konto i den nationella delen av unionsregistret, men även de som kommer ansöka om öppnande av konto och behörighet till unionsregistret.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av berörda företag utifrån antal är tillräckligt tydlig. Regelrådet anser emellertid att det saknas en beskrivning av berörda företag utifrån storlek och bransch. Avsaknaden av sådana beskrivningar medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner därför redovisningen av berörda företag utifrån antal godtagbar, men utifrån storlek och bransch bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna föreskrifterna innebär positiva konsekvenser för de som berörs av föreskrifterna då ändringarna förväntas medföra viss minskad administrativ börda och minskade ekonomiska kostnader. Som exempel innehåller nuvarande föreskrifter krav på att en ansökan ska kompletteras med dokumentation i pappersform som ska lämnas till Energimyndigheten. I förslaget till föreskrift föreslås detta krav tas bort. Detta innebär att Energimyndigheten kommer kunna hantera ansökningarna, och det underlag som ska bifogas en ansökan, elektroniskt via Energimyndighetens e-tjänster. Även borttagandet av kravet på att fullmakt ska lämnas in till Energimyndigheten i pappersform är mindre betungande i jämförelse med kravet i myndighetens nuvarande föreskrifter.

Vad gäller förslaget avseende skyldigheten för aktörer som ansöker om öppnande av handelskonto att komma in med kopia av årsredovisning eller senaste reviderade räkenskaper bedömer förslagsställaren att detta inte kommer att leda till någon ökad administrativ börda eller ökade kostnader för de berörda företagen, i jämförelse med hur ansökningsförfarandet ser ut idag. Som ovan redogjorts för har Energimyndigheten, i egenskap av nationell administratör, möjlighet att begära in handlingar enligt ovan vid ansökningar om öppnande av handelskonton. I syfte att öka myndighetens möjlighet att förebygga bedrägerier i systemet och fullgöra sina skyldigheter som nationell administratör har Energimyndigheten valt att nyttja denna möjlighet och myndigheten begär därför alltid in ovan nämnda handlingar vid ansökan om öppnande av handelskonto. Den skillnad som den föreslagna regleringen innebär för berörda aktörer består därmed i att de kommer behöva bifoga kopia av årsredovisning eller senast reviderade räkenskaper utan föregående begäran från myndigheten.

Förslagsställaren bedömer, mot bakgrund av ovanstående, att förslaget till föreskrifter innebär ett enklare ansökningsförfarande och en minskad administrativ börda för den som

ansöker om öppnande av konto i, eller behörighet till, unionsregistret. Detta är även särskilt gynnsamt för mindre företag som ofta har färre resurser. Med anledning härav bedömer förslagsställaren vidare att förslaget inte förväntas innebära några kostnadsmässiga konsekvenser för de som berörs av förslaget till föreskrifter

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är tillräckligt tydlig. Regelrådet noterar dock att förslagsställaren tidigare har valt att nyttja möjligheten att begära in vissa handlingar i syfte att förebygga bedrägerier i systemet och föreslår nu att fortsätta med detta. Regelrådet ser positivt på syftet med att begära in de ovan nämnda handlingar, dock enbart om förslagsställaren avser att kontrollera uppgifterna, detta så att inte företag skickar in uppgifter som inte granskas eller används på något annat sätt för att uppfylla syftet.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges i remissen att de föreslagna föreskrifterna inte medför några effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt av förslagsställarens konsekvensutredning att förslaget inte medför några negativa konsekvenser för de berörda företagen. Regelrådet har inte kunnat identifiera någon påverkan på företagen i andra avseenden som borde ha tagits upp i konsekvensutredningen. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i denna del.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av regleringens påverkan på företag i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Med anledning av att förslaget inte medför några negativa konsekvenser för de berörda företagen kan utelämnade beskrivningar godtas även i denna del.

Regelrådet finner avsaknad av redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammanfattning

En fullständig redovisning av berörda företag utifrån storlek och bransch samt särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning hade förbättrat kvalitet på konsekvensutredningen. Regelrådet bedömer dock, mot bakgrund av att förslaget inte medför negativa konsekvenser för företag, att den befintliga redovisningen är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 mars 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjerg och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Steven Wall
Föredragande